

Українській науці потрібна мережа ключових лабораторій, яка має об'єднувати провідних учених. На цьому наголосив директор Інституту фізіології і Міжнародного центру молекулярної фізіології академік НАН України О. Кришталь.

Він зазначив, що на всіх основних напрямках наукового розвитку в Україні є ще науковий потенціал, є вчені зі справді світовим ім'ям. Учений запропонував свого часу концепцію ключових лабораторій з тим, щоб зберегти критичну масу цього потенціалу.

Академік НАН України пояснив, що за цією концепцією в Україні слід створити до 10 лабораторій з основних галузей науки. Ці лабораторії об'єднуватимуть учених міжнародного рівня, тут має відбуватися концентрація інтелектуальних, матеріальних та інших ресурсів. Такий проект може коштувати приблизно 10 млн дол. на рік – дуже небагато, порівняно з іншими бюджетними витратами.

О. Кришталь розповів, що одна така експериментальна лабораторія вже існує. Її створили на базі двох інститутів: фізіології і молекулярної біології та генетики. Протягом двох років її фінансували в обсязі 1 млн на рік, але, на жаль, далі коштів у необхідних обсягах не знаходиться. За його словами, ця ключова лабораторія об'єднує понад 90 % українських учених-біологів, які є відомими у світі, таким чином зберігається ціла галузь науки, причому з перспективою молодого поповнення, для якого відкрився своєрідний соціальний ліфт. Цією лабораторією опікувалася міжнародна наукова рада з Нобелівським лауреатом на чолі, і саме вона оцінювала, які проекти варто було фінансувати.

«Якби в нас в країні вдалося створити таку систему лабораторій, нехай не десять, а вісім, ми могли б втримати критичну масу науки міжнародного рівня, яка, у свою чергу, давала б змогу мати власну наукову експертизу з усіх основних напрямів», – резюмував академік О. Кришталь (***О. Кришталь: Українській науці потрібна мережа лабораторій із провідними вченими // Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України (<http://www.dknii.gov.ua>). – 2013. – 18.06.***